

Uchwała Nr 5.79.2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Warszawie
z dnia 23 lutego 2016 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności w części Uchwały Nr XVI/8/16 Rady Gminy Czerwin z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.) w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) –

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:

§ 1.

Orzeka o nieważności § 4 Uchwały Nr XVI/8/16 Rady Gminy Czerwin z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny w zakresie wyrazów: *„...i ma zastosowanie do poboru podatku na 2016 rok”*, z powodu istotnego naruszenia art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1484 ze zm.).

§ 2.

Na niniejszą uchwałę służy Gminie Czerwin skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem tutejszego Kolegium.

Uzasadnienie

W dniu 10 lutego 2016 r. doręczono Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie Uchwałę Nr XVI/8/16 Rady Gminy Czerwin z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny.

Kolegium ustaliło, że w § 4 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła, iż wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i ma zastosowanie do poboru podatku na 2016 r. Oznacza to, że Rada nadała uchwale moc wsteczną, ponieważ podatnicy, którzy zobowiązani są do składania miesięcznych deklaracji musieliby je złożyć np. za styczeń i luty na formularzach określonych niniejszą uchwałą, za okresy przed podjęciem niniejszej uchwały. Obowiązek nałożony wstecznie dotyczyć może podmiotów,

o których mowa np. w przepisie art. 6 ust. 5 pkt 3 ustawy o podatku leśnym, zgodnie z którym osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, a także jednostki organizacyjne Agencji Nieruchomości Rolnych są obowiązane wpłacać w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego obliczony w deklaracji podatek leśny na rachunek budżetu właściwej gminy, za poszczególne miesiące, do dnia 15 każdego miesiąca.

W ocenie Kolegium powyższe jest rażąco sprzeczne z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z przepisem tym Rada mogła nadać temu aktowi prawa miejscowego moc wsteczną wówczas, gdy nie stoją temu na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawa. Zdaniem Kolegium w tym przypadku tak nie jest. Uchwała jest bez wątpienia aktem generalnym i abstrakcyjnym nakładającym na adresatów obowiązek sporządzenia i przedłożenia deklaracji podatkowej w określonym tą uchwałą formie i terminie.

W tym miejscu zasadnym będzie nawiązanie do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 1995 r. w sprawie K 1/95 (OTK 1995/1/7). Orzeczenie to podjęte zostało na tle badanych przez sąd konstytucyjny regulacji podatku dochodowego od osób fizycznych, nie mniej jednak Trybunał Konstytucyjny przyjął, że rozważania te są aktualne dla podatków pobieranych w skali roku podatkowego (kalendarzowego). Trybunał wskazał m.in. na wymogi pewności prawa i zaufania obywateli do państwa. Wskazał, że gwarancje prawne ochrony interesu jednostki mają w prawie podatkowym tak duże znaczenie i to zarówno w płaszczyźnie materialno-prawnej jak i proceduralnej. Chodzi o możliwość rozporządzania przez obywateli swoimi interesami przy uwzględnieniu obowiązku podatkowego jeszcze przed rozpoczęciem roku podatkowego. Stawarza to wymóg takiego sposobu wprowadzania regulacji prawnych, aby ustawodawstwo dotyczące podatków płaconych w skali rocznej znane było podatnikom ze stosownym wyprzedzeniem czasowym przed początkiem roku podatkowego, a tym bardziej, aby nie było wprowadzane z mocą wsteczną.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło jak w sentencji niniejszej uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski